

Περιεχόμενα

ΜΕΡΟΣ 1 • ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ - ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ / 21

Κεφάλαιο 1.1 Γενικές αρχές και πλαίσιο στην εξάσκηση της ιατρικής πρακτικής 22
Κεφάλαιο 1.2 Γενικές αρχές ιατρικής πρακτικής - Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας 26
Κεφάλαιο 1.3 Προληπτική ιατρική 30
Κεφάλαιο 1.4 Συστήματα υγείας - Ποιότητα και ασφάλεια - Φροντίδα ευάλωτων πληθυσμών 34
Κεφάλαιο 1.5 Ανακουφιστική φροντίδα 40

ΜΕΡΟΣ 2 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΑΓΓΕΙΩΝ / 49

Κεφάλαιο 2.1 Καρδιακή ανεπάρκεια 50
Κεφάλαιο 2.2 Διαταραχές ρυθμού 56
Κεφάλαιο 2.3 Βαλβιδοπάθειες 65
2.3.1 Παθήσεις της μιτροειδούς βαλβίδας 65
2.3.2 Παθήσεις αορτικής βαλβίδας 69
2.3.3 Παθήσεις της τριγλώχινας βαλβίδας 73
2.3.4 Παθήσεις της πνευμονικής βαλβίδας 76
2.3.5 Προσθετικές βαλβίδες 78
Κεφάλαιο 2.4 Ισχαιμική καρδιακή νόσος 80
2.4.1. Παράγοντες κινδύνου για στεφανιαία νόσο 80
2.4.2 Οξέα στεφανιαία σύνδρομα 84
2.4.3 Χρόνια ισχαιμική νόσος 90
Κεφάλαιο 2.5 Μυοκαρδιοπάθειες - Μυοκαρδίτιδες 97
2.5.1 Διατατική μυοκαρδιοπάθεια 97
2.5.2 Υπερτροφική αποφρακτική μυοκαρδιοπάθεια 100
2.5.3 Περιοριστική μυοκαρδιοπάθεια 102
2.5.4 Μυοκαρδίτιδα 104
Κεφάλαιο 2.6 Ενδοκαρδίτιδες 107
Κεφάλαιο 2.7 Παθήσεις περικαρδίου 112
Κεφάλαιο 2.8 Αρτηριακή υπέρταση 115
2.8.1 Αίτια - Μηχανισμοί - Διερεύνηση 115
2.8.2 Αντιμετώπιση - Θεραπευτική αγωγή 119
Κεφάλαιο 2.9 Παθήσεις αγγείων 122
2.9.1 Παθήσεις της αορτής 122
2.9.2 Παθήσεις περιφερικών αγγείων 125
2.9.3 Παθήσεις των φλεβών 130
Κεφάλαιο 2.10 *Συγγενείς καρδιοπάθειες* 133

ΜΕΡΟΣ 3 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ / 139

Κεφάλαιο 3.1 Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) ... 140
Κεφάλαιο 3.2 Βρογχικό άσθμα 146
Κεφάλαιο 3.3 Διάμεσες πνευμονοπάθειες 153
Κεφάλαιο 3.4 Λοιμώξεις αναπνευστικού 161
3.4.1 Πνευμονία της κοινότητας 161
3.4.2 Νοσοκομειακή πνευμονία - Πνευμονία του αναπνευστήρα 165
3.4.3 Ιογενείς λοιμώξεις αναπνευστικού 167
3.4.4 Πνευμονική φυματίωση 169
Κεφάλαιο 3.5 Σαρκοείδωση 174
Κεφάλαιο 3.6 Καρκίνος του πνεύμονα 180
Κεφάλαιο 3.7 Πνευμονική θρομβοεμβολική νόσος 183
Κεφάλαιο 3.8 Σύνδρομο άπνοιας στον ύπνο 190
Κεφάλαιο 3.9 Πνευμονική υπέρταση 195
Κεφάλαιο 3.10 Νοσήματα υπεζωκότα 199

ΜΕΡΟΣ 4 • ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ, ΣΥΝΔΡΟΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΣΤΗ ΜΕΘ / 205

Κεφάλαιο 4.1 Σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας 206
Κεφάλαιο 4.2 Κυκλοφορική καταπληξία 212
Κεφάλαιο 4.3 Σήψη και πολυοργανική ανεπάρκεια 217

ΜΕΡΟΣ 5 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ / 225

Κεφάλαιο 5.1 Παθήσεις οισοφάγου 226
5.1.1 Οισοφαγίτιδες 226
5.1.2 Διαταραχές κινητικότητας οισοφάγου 229
5.1.3 Καρκίνος οισοφάγου 231
5.1.4 Άλλες παθήσεις του οισοφάγου 233
Κεφάλαιο 5.2 Παθήσεις στομάχου - Δωδεκαδάκτυλου 237
5.2.1 Πεπτικό έλκος - Γαστρίτιδες - Λειτουργική δυσπεψία 237
5.2.2 Όγκοι στομάχου 246
Κεφάλαιο 5.3 Παθήσεις λεπτού και παχέος εντέρου 249
5.3.1 Σύνδρομο δυσαπορρόφησης 249
5.3.2 Ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου 252
5.3.3 Ισχαιμική κολίτιδα 257

5.3.4 Πολυποδίαση εντέρου 259
5.3.5 Βακτηριακές λοιμώξεις πεπτικού 263
5.3.6 Εκκολπωματική νόσος 265
5.3.7 Σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου 267
5.3.8 Κακοήθη νεοπλάσματα λεπτού-παχέος εντέρου 269
5.3.9 Νοσήματα ορθοπρωκτικής χώρας 272
Κεφάλαιο 5.4 Αιμορραγία ανώτερου-κατώτερου πεπτικού - Ενδοσκοπήσεις πεπτικού συστήματος 274
Κεφάλαιο 5.5 Νευροενδοκρινή νεοπλάσματα πεπτικού συστήματος 277
Κεφάλαιο 5.6 Παθήσεις ήπατος 279
5.6.1 Ερμηνεία εργαστηριακών εξετάσεων 279
5.6.2 Ιογενείς ηπατίτιδες 283
5.6.3 Φαρμακευτικές ηπατοπάθειες 286
5.6.4 Μη ιογενείς λοιμώξεις και παρασιτώσεις 290
5.6.5 Κίρρωση του ήπατος 292
5.6.6 Μη αλκοολική λιπώδης νόσος του ήπατος 297
5.6.7 Μεταβολικές ηπατοπάθειες 299
5.6.8 Ηπατοκυτταρικός καρκίνος 303
5.6.9 Μεταμόσχευση ήπατος 307
Κεφάλαιο 5.7 Παθήσεις χοληφόρων 309
5.7.1 Οξεία χολοκυστίτιδα - χολαγγειΐτιδα 309
5.7.2 Πρωτοπαθής χολική χολαγγειίτιδα - Πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα 313
5.7.3 Όγκοι χοληφόρων 316
Κεφάλαιο 5.8 Παθήσεις παγκρέατος 318
5.8.1 Παγκρεατίτιδα 318
5.8.2 Καρκίνος παγκρέατος 322
Κεφάλαιο 5.9 Παθήσεις περιτοναίου 325
5.9.1 Περιτονίτιδες 325
5.9.2 Νεοπλάσματα περιτοναίου 327

ΜΕΡΟΣ 6 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ / 331

Κεφάλαιο 6.1 Εισαγωγή 332
Κεφάλαιο 6.2 Νοσήματα πρόσθιου λοβού της υπόφυσης 333
Κεφάλαιο 6.3 Νοσήματα οπίσθιου λοβού της υπόφυσης 340
Κεφάλαιο 6.4 Παθήσεις θυρεοειδούς 342
Κεφάλαιο 6.5 Παθήσεις παραθυρεοειδών αδένων και διαταραχές ασβεστίου 350
Κεφάλαιο 6.6 Μεταβολικά νοσήματα οστών 356
Κεφάλαιο 6.7 Παθήσεις επινεφριδίων 359
Κεφάλαιο 6.8 Παθήσεις γονάδων 366
6.8.1 Παθήσεις γονάδων θήλεος 366
6.8.2 Παθήσεις γονάδων άρρενος 372
6.8.3 Γυναικομαστία 374
Κεφάλαιο 6.9 Σύνδρομα πολλαπλής ενδοκρινικής νεοπλασίας 376
Κεφάλαιο 6.10 Σακχαρώδης διαβήτης 379
6.10.1 Διάγνωση, ταξινόμηση, επιδημιολογία 379
6.10.2 Παθοφυσιολογία 382
6.10.3 Οξείες επιπλοκές 384
6.10.4 Διαβητική νεφροπάθεια 386
6.10.5 Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια 388
6.10.6 Διαβητική νευροπάθεια - Διαβητικό πόδι 390
6.10.7 Διαβήτης και λοιμώξεις 395
6.10.8 Σακχαρώδης διαβήτης και μακροαγγειοπάθεια 396
6.10.9 Σακχαρώδης διαβήτης και καρδιαγγειακή νόσος 398
6.10.10 Αντιμετώπιση του νοσηλευόμενου με διαβήτη 403
Κεφάλαιο 6.11 Μεταβολικές διαταραχές (Συγγενείς και επίκτητες) 404
6.11.1 Λιπίδια και δυσλιπιδαιμίες 404
Κεφάλαιο 6.12 Διαταραχές θρέψης 408
6.12.1 Παχυσαρκία 408
6.12.2 Μεταβολικό σύνδρομο - Απίσχναση 412
Κεφάλαιο 6.13 Γυναικολογικοί καρκίνοι 416
6.13.1 Καρκίνος ενδομητρίου 416
6.13.2 Καρκίνος του τραχήλου της μήτρας 418
6.13.3. Καρκίνος των ωοθηκών 420
Κεφάλαιο 6.14 Καρκίνος μαστού 423

ΜΕΡΟΣ 7 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΝΕΦΡΩΝ-ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ / 427

Κεφάλαιο 7.1 Ομοιοστασία υγρών, ηλεκτρολυτών, οξεοβασική ισορροπία 428
Κεφάλαιο 7.2 Οξεία νεφρική βλάβη 435
Κεφάλαιο 7.3 Σπειραματικές παθήσεις 440
Κεφάλαιο 7.4 Σωληναροδιάμεσες νεφροπάθειες 447
Κεφάλαιο 7.5 Χρονία νεφρική νόσος 451
Κεφάλαιο 7.6 Μεταμόσχευση νεφρού 457
Κεφάλαιο 7.7 Λοιμώξεις ουροποιητικού 461
Κεφάλαιο 7.8 Καρκίνος ουροποιητικού 465
7.8.1 Καρκίνος προστάτη 465
7.8.2 Καρκίνος όρχεως 468
Κεφάλαιο 7.9 Καρδιονεφρικό σύνδρομο 471

ΜΕΡΟΣ 8 • ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ-ΣΥΝΔΕΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ / 475

Κεφάλαιο 8.1 Εισαγωγή και γενικές αρχές 476
Κεφάλαιο 8.2 Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες 479
8.2.1 Πρώιμη φλεγμονώδης αρθρίτιδα 479
8.2.2 Ρευματοειδής αρθρίτιδα 481
8.2.3 Νόσος STILL των ενηλίκων 485
8.2.4 Νεανική ιδιοπαθής αρθρίτιδα 487
Κεφάλαιο 8.3 Σπονδυλαρθρίτιδες 489
8.3.1 Αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα 489
8.3.2 Ψωριασική αρθρίτιδα 492
8.3.3 Αντιδραστική αρθρίτιδα 494
8.3.4 Αρθρίτιδα σχετιζόμενη με φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου 495
Κεφάλαιο 8.4 Οστεοαρθρίτιδα 496
Κεφάλαιο 8.5 Λοιμώδεις αρθρίτιδες 499
Κεφάλαιο 8.6 Κρυσταλλογενείς αρθρίτιδες 502
Κεφάλαιο 8.7 Περιοχικά - Γενικευμένα σύνδρομα πόνου 505
Κεφάλαιο 8.8 Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος 509
Κεφάλαιο 8.9 Αντιφωσφολιπιδικο σύνδρομο 514
Κεφάλαιο 8.10 Σύνδρομο Sjögren 517
Κεφάλαιο 8.11 Συστηματική σκληροδερμία 520
Κεφάλαιο 8.12 Δερματομυοσίτιδα - Πολυμυοσίτιδα 523
Κεφάλαιο 8.13 Αγγειΐτιδες 526
Κεφάλαιο 8.14 Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα - IgG4 νόσος 537

ΜΕΡΟΣ 9 • ΛΟΙΜΩΔΕΙΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ / 539

Κεφάλαιο 9.1 Ιογενή νοσήματα 540
9.1.1 Λοιμώξεις από εντεροιούς 540
9.1.2 Ιογενείς αιμορραγικοί πυρετοί 544
9.1.3 Λοιμώξεις από ερπητοιούς 547
9.1.4 Παρωτίτιδα 552
Κεφάλαιο 9.2 Βακτηριακές λοιμώξεις 554
9.2.1 Βακτηριακές λοιμώξεις από Gram θετικά και Gram αρνητικά βακτήρια 554
9.2.2 Σήψη 556
9.2.3 Τέτανος 558
9.2.4 Βρουκέλλωση 560
9.2.5 Λιστερίωση 563
9.2.6 Σπειροχαιτώσεις 564
9.2.7 Λέπρα 573
9.2.8 Ακτινομύκωση (Ακτινομυκητίαση) 575
9.2.9 Λοιμώξεις από χλαμύδια, μυκόπλασμα και ρικέτσιες 577
Κεφάλαιο 9.3 Λοιμώξεις από μύκητες - Συστηματικές μυκητιάσεις 580
Κεφάλαιο 9.4 Πρωτόζωα και έλμινθες 589
Κεφάλαιο 9.5 Λοιμώξεις κεντρικού νευρικού συστήματος ... 596
Κεφάλαιο 9.6 COVID-19 - Ευλογία των πιθήκων 601
Κεφάλαιο 9.7 Λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς 607
Κεφάλαιο 9.8 Εμβόλια για ενήλικες 614
Κεφάλαιο 9.9 HIV λοίμωξη - AIDS 622

ΜΕΡΟΣ 10 • ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ / 631

Κεφάλαιο 10.1 Αρχές θεραπείας συμπαγών όγκων 632
Κεφάλαιο 10.2 Προληπτικός έλεγχος του καρκίνου 636
Κεφάλαιο 10.3 Παρανεοπλασματικά σύνδρομα 640
Κεφάλαιο 10.4 Παρενέργειες συστηματικής αντινεοπλασματικής θεραπείας 644
Κεφάλαιο 10.5 Ογκολογικά επείγοντα 655

ΜΕΡΟΣ 11 • ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ / 661

Κεφάλαιο 11.1 Σιδηροπενική αναιμία και αναιμία χρονίας νόσου 662
Κεφάλαιο 11.2 Μακροκυτταρική αναιμία 665
Κεφάλαιο 11.3 Συγγενείς και επίκτητες αιμολυτικές αναιμίες 668
Κεφάλαιο 11.4 Αιμοσφαιρινοπάθειες 675
Κεφάλαιο 11.5 Απλαστική αναιμία και μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα 680
Κεφάλαιο 11.6 Οξείες λευχαιμίες 689
Κεφάλαιο 11.7 Χρόνια μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα 695
Κεφάλαιο 11.8 Μεταμόσχευση αιμοποιητικών κυττάρων - Κυτταρικές θεραπείες 699
Κεφάλαιο 11.9 Χαμηλής κακοήθειας λεμφώματα και χρόνια λεμφοκυτταρική λευχαιμία 701
Κεφάλαιο 11.10 Λέμφωμα Hodgkin 705
Κεφάλαιο 11.11 Λεμφώματα υψηλής κακοήθειας 709
Κεφάλαιο 11.12 Πολλαπλούν μυέλωμα 715
Κεφάλαιο 11.13 Άλλα πλασματοκυτταρικά νεοπλάσματα ... 719
Κεφάλαιο 11.14 Διαταραχές της αιμόστασης 722
Κεφάλαιο 11.15 Μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του (Ενδείξεις και συμβάματα) 729
Κεφάλαιο 11.16 Θρομβοφιλία 733
Κεφάλαιο 11.17 Άνοση θρομβοπενία 737

ΜΕΡΟΣ 12 • ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ / 741

Κεφάλαιο 12.1 Δερματικές εκδηλώσεις σε νοσήματα της εσωτερικής παθολογίας 742
Κεφάλαιο 12.2 Αυτοάνοσες πομφολυγώδεις δερματοπάθειες 749
Κεφάλαιο 12.3 Ψωρίαση - Ατοπική δερματίτιδα - Διαπυητική ιδρωταδενίτιδα 760
12.3.1 Ψωρίαση 760
12.3.2 Ατοπική δερματίτιδα 765
12.3.3 Διαπυητική ιδρωταδενίτιδα 767
Κεφάλαιο 12.4 Φαρμακευτικά εξανθήματα 769
Κεφάλαιο 12.5 Σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα 772
12.5.1 Σύφιλη 772
12.5.2 Ουρηθρίτιδες (γονοκοκκική - μη γονοκοκκικές) 774
12.5.3 Κονδυλώματα 775
12.5.4 Έρπης γεννητικών οργάνων - HPV 776
Κεφάλαιο 12.6 Όγκοι δέρματος 777
12.6.1 Βασικοκυτταρικό και ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα 777
12.6.2 Μελάνωμα 780

ΜΕΡΟΣ 13 • ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ / 783

Κεφάλαιο 13.1 Κεφαλαλγία 784
Κεφάλαιο 13.2 Διαταραχές συνείδησης - Κώμα 786
Κεφάλαιο 13.3 Εξωπυραμιδικά σύνδρομα 788
Κεφάλαιο 13.4 Αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια 790
Κεφάλαιο 13.5 Περιφερικές νευροπάθειες 792
Κεφάλαιο 13.6 Διαταραχές νευρομυικής σύναψης 794
Κεφάλαιο 13.7 Επιληπτικοί σπασμοί - Επιληψία 796
Κεφάλαιο 13.8 Απομυελινωτικά νοσήματα 800
Κεφάλαιο 13.9 Σύνδρομα νωτιαίου μυελού 803

ΜΕΡΟΣ 14 • ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ / 805

Κεφάλαιο 14.1 Αγχώδεις διαταραχές και ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή 806
Κεφάλαιο 14.2 Ψυχωτικές διαταραχές 809
Κεφάλαιο 14.3 Συναισθηματικές διαταραχές 811
Κεφάλαιο 14.4 Κατάχρηση ουσιών (αλκοόλ, οπιοειδή, νικοτίνη, άλλες ουσίες) 814
Κεφάλαιο 14.5 Διαταραχές πρόσληψης τροφής (νευρογενής ανορεξία, βουλιμία) 816

Κεφάλαιο 14.6 Επείγουσες ψυχιατρικές καταστάσεις στην παθολογία (οξύ ψυχωσικό επεισόδιο, αυτοκτονικός ιδεασμός)..... 819

ΜΕΡΟΣ 15 • ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ - ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΕΣ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ / 823

Κεφάλαιο 15.1 Γενική προσέγγιση του ασθενούς στα ΤΕΠ 824
Κεφάλαιο 15.2 Απειλητικές για τη ζωή καταστάσεις στα ΤΕΠ 826
15.2.1 Ανακοπή 826
15.2.2 Αναφυλαξία 829
Κεφάλαιο 15.3 Νοσήματα οφειλόμενα σε φυσικούς παράγοντες 831
15.3.1 Σύνδρομο παρ' ολίγον πνιγμού 831
15.3.2 Επείγοντα που προκαλούνται από αύξηση της θερμοκρασίας 833
15.3.3 Θερμικά και χημικά εγκαύματα 834
15.3.4 Βλάβες από το ψύχος 837

ΜΕΡΟΣ 16 • ΓΗΡΑΝΣΗ - ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΑ ΣΥΝΔΡΟΜΑ / 839

Κεφάλαιο 16.1 Πολυφαρμακία 840
Κεφάλαιο 16.2 Πτώσεις..... 844
Κεφάλαιο 16.3 Ακράτεια ούρων 848
Κεφάλαιο 16.4 Γηριατρική ευπάθεια..... 852
Κεφάλαιο 16.5 Γνωσιακές δυσλειτουργίες 855
Κεφάλαιο 16.6 Έλκη κατάκλισης 859
Κεφάλαιο 16.7 Οξύ οργανικό ψυχοσύνδρομο 863
Κεφάλαιο 16.8 Υποθρεψία..... 867

Ευρετήριο 871